

การจัดการดิน เพื่อปลูกข้าวในดินเปรี้ยวจัด

ดินเปรี้ยวจัด

- ดินที่มีสารประกอบไพไรส (FeS₂)
- เมื่อเกิดกระบวนการออกซิเดชัน จะเกิดกรดกำมะถัน (H₂SO₄)
- ความเป็นกรดที่รุนแรงของกรดกำมะถันทำให้ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารหลักลดลง
- พบจาโรไซต์ KFe₃(SO₄)₂(OH)₆ ในหน้าตัดดิน

การจัดการดินเปรี้ยวจัดเพื่อการปลูกข้าว

1. จัดการความเป็นกรดของดินด้วยวัสดุปูน

- หวานปูน (เช่น ปูนมาร์ล หินปูนฝุ่น) คลุกเคล้ากับดินให้ทั่ว

2. การเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสม

ภาคกลางและภาคตะวันออก

- ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง เช่น ข้าวเจ้าพันธุ์ กข. ต่างๆ ปทุมธานี 1 พิชณุโลก 2 เป็นต้น
- ข้าวไวต่อช่วงแสง เช่น ขาวดอกมะลิ 105 ข้าวหอมคลองหลวง เป็นต้น

ภาคใต้

- ข้าวไม่ไวต่อช่วงแสง เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 60 พิชณุโลก 2 เป็นต้น
- ข้าวไวต่อช่วงแสง แนะนำพันธุ์พื้นเมือง เช่น แก่นจันทร์ นางพญา 132 เล็บนก ฉะเชิงเทรา กข 13 เมื่อน้ำ 43 พวงไร 2 เป็นต้น

3. การปรับปรุงบำรุงดิน

- ปลูกพืชปุ๋ยสด เช่น ปอเทืองอัตรา 5 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อปอเทืองอายุ 55-60 วัน ไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสด ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์ จึงเตรียมดินปลูกข้าว

4. การจัดการน้ำในแปลงนา

- ช่วงฤดูกาลปลูก รักษาระดับน้ำในนาประมาณ 5-10 ซม. และระบายน้ำออกก่อนเก็บเกี่ยวข้าวประมาณ 20 วัน
- ไม่ปล่อยให้ดินแห้งจนแตกกระแหงเพื่อป้องกันการเกิดกรดในดิน

อัตราปุ๋ยที่แนะนำ

พบชั้นจาโรไซต์ภายในความลึกดิน 50 ซม. จากผิวดิน
ใช้ปูนอัตรา 1.5 ตัน/ไร่

พบชั้นจาโรไซต์ในความลึกดิน 50-100 ซม. จากผิวดิน
ใช้ปูนอัตรา 1 ตัน/ไร่

พบชั้นจาโรไซต์ในความลึกดินมากกว่า 100 ซม.
ใช้ปูนอัตรา 0.5 ตัน/ไร่

การดูแลรักษา

1. การใส่ปุ๋ยเคมี ชนิด และอัตราปุ๋ยที่แนะนำ

แนะนำแบ่งใส่ 2 ครั้ง

- ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ย 16-20-0 อัตรา 15 กก./ไร่ หรือ ใส่ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) อัตรา 5 กก. ร่วมกับปุ๋ย 0-46-0 อัตรา 6.5 กก./ไร่ หลังข้าวออก 20 วัน
- ครั้งที่ 2 ใส่ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) อัตรา 10 กก./ไร่ ช่วงข้าวตั้งท้อง (อายุ 50-60 วัน หลังหว่าน)

2. การให้น้ำหมักชีวภาพ

- ฉีดน้ำหมักชีวภาพที่เตรียมจากผัก ผลไม้ ปลา หอยเชอร์รี่ และสารเร่งซุปเปอร์พด.2 เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของราก ลำต้น และการแตกกอของข้าว โดยแบ่งใส่ 3 ครั้ง ครั้งละ 5 ลิตร/ไร่ เจือจาง 1 : 500 ฉีดพ่นต้นข้าว อายุ 30 50 และ 60-65 วัน หรือใส่พร้อมการปล่อยน้ำเข้านา

3. การกำจัดวัชพืช

- ควรมีการกำจัดวัชพืชทั้งในนาข้าวและบนคันนาโดยวิธี เช็ดกรรม หรือใช้สารกำจัดวัชพืชตามความเหมาะสม เพื่อไม่ให้แก่งแย่งแข่งขันระหว่างวัชพืชและข้าว รวมถึงเพื่อลดที่อยู่อาศัยของโรค แมลง และศัตรูอื่นๆ

